

5. Михида С. Психопоетика українського модерну: Проблема реконструкції письменника : монографія. Кіровоград : «Поліграф-Терція», 2012. 352 с.

6. Саєнко В. Письменник, який не полишає вчительської праці : Поетика кіноповісті Олександра Жовни «Визрівання». *Українська мова і література*, 2004. № 15. С. 41–47.

7. Скляр І. Теоретико-методологічні підходи до техніки психопоетикального аналізу художнього текст (стаття перша). *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 3. Том 3. С. 137–142.

8. Фрейд З. Толкование сновидений / вступ. ст. Б. Г. Херсонского. К. : Здоров'я, 1991. 384 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-20>

COTTAGECORE AESTHETIC AS A LIFESTYLE IN TONINO GUERRA'S BOOK "THE GARDEN OF FORGOTTEN FRUITS"

ЕСТЕТИКА "COTTAGECORE" ЯК СТИЛЬ ЖИТТЯ У ЗБІРЦІ ТОНІНО ГВЕРРА «САД ЗАБУТИХ ПЛОДІВ»

Lykhatska V. M.

*Student of the 4th year at the
Department of Ukrainian and Foreign
Literature and Comparative Studies
Berdiansk State Pedagogical University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Лихацька В. М.

*студентка 4 курсу кафедри
української та зарубіжної літератури
і порівняльного літературознавства
Бердянський державний педагогічний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Природа завжди була об'єктом уваги у творчості багатьох письменників, а також літературознавчих досліджень. Краса та величність усього живого стає натхненням для авторів в описі почуттів та думок. На сьогодні ця роль зросла, бо тепер природа – це не тільки мистецтво, але й своєрідний стиль життя.

Невеличкий будиночок за містом, а поруч садок, де можна влаштувати пікніки. Свіжі гарячі булочки, які шойно вийняли з печі, сонечко, яке своїми променями зігріває землю і все навколо. Саме так постає ідеалізована картина природи, складова субкультури та естетики "cottagecore".

Поняття “cottagecore” виникло у 2018 році в соціальній мережі Tumblr. Суфікс “-core” походить від хардкорної панк-музики 1980-х років, сьогодні його використовують для позначення типу жанру чи категорії [4]. Естетика передбачає чимало характеристик, зокрема ідеалізацію природи, стиль повільного життя (slow life), садівництво, рукоділля, збирання квітів тощо.

З роками цей напрям почав набирати популярність, особливо, коли у 2020 році почалася пандемія COVID-19. Людство зачинилося у домівках і соціальних мережах, більше часу стали проводити вдома й відповідно на присадибних ділянках. У зв'язку з цим рівень зацікавленості сільським способом життя зріс, а разом із ним зростає популярність і субкультури “cottagecore”, яка наближає людину до природи, віддаляючи від урбанізованого життя.

Новітній тренд ще мало вивчений, існують лише окремі розвідки іноземних дослідників (Frey A., Jennings R.), тому **актуальність обраної теми** зумовлена відсутністю ґрунтовних досліджень феномену “cottagecore”, а також його значним впливом на сучасну культуру й літературу. **Метою** дослідження є з'ясування ознак “cottagecore” у збірці італійського письменника Тоніно Гверра «Сад забутих плодів».

Коріння “cottagecore” сягає періоду давньої Греції, починаючи від поезії Теокріта, якого вважають засновником пасторалі. Давньогрецький поет писав про пастухів, які проводили час на природі та любили приймати участь у поетичних та пісенних конкурсах [5]. Своє продовження естетика бере у часи римської літератури. Зокрема, Вергілій утілює пасторальні та ідилічні картини життя у «Буколіках» та «Георгіках». У збірках автор оспівував безтурботне життя на лоні природи та описував сільське господарство, що надалі отримало практичне значення.

Протягом століть естетика зазнавала різноманітних перетворень, особливо, це стосується періоду Передромантизму. Філософи поступово відмовлялися від норм Класицизму та стверджували, що «природа та пристрасті можуть бути засобом вираження індивідуальних почуттів, що і стало гарантією оригінальності твору, а імітувати природу може тільки пасторальна поезія» [2, с. 65-66]. Яскравим прикладом змінення «правил» й оригінальності є «двінтарна поезія» (Т. Парнел, Е. Юнг, Р. Блер).

З настанням Романтизму, “cottagecore” опинилася на новому щаблі розвитку. Поети «Озерної школи» (В. Вордсворт, Р. Сауті та С. Колрідж.) у поезіях зображували озерний край, народний побут, повсякденну працю селян. А період кінця XIX – початку XX століття

показав життєздатність естетики “cottagecore” у нових умовах. Пол Квін, доктор Чичестерського університету, вважає, що «якщо подивитися на Вільяма Морріса в кінці XIX століття та на рух мистецтв і ремесл, то це була відповідь на промислову революцію» [6]. Також науковець стверджує, що «це згадка про середньовічну епоху, ця ідеалізація природи та артуріанство є ностальгією за чужим минулим, бо існує думка, що в ті часи життя було кращим. На жаль, в цих місцях, ніхто не захотів би жити, через відсутність доступу до Інтернету» [6].

Щодо сьогодення, то феномен “cottagecore” утверджується й зазнає розвитку: від стилю ведення соц.мереж до літературного феномену.

Одним із митців, у творчості якого можна спостерігати прояви естетики “cottagecore” є італійський поет, сценарист та режисер Тоніно Гверра. Чимало його фільмів стали класичними, наприклад, «Час подорожей», «Ностальгія», «Амаркорд». Дружні взаємини, які він заводив з відомими режисерами, завжди були міцними (наприклад, дружба із Сергієм Параджановим).

Особисте життя невід’ємно пов’язане із творчістю Т. Гверра, адже музою та героїнею його збірок неодноразово ставала дружина – Елеонора Яблочкіна. Лора, як називав дружину поет, згадувала, що митець був надзвичайно романтичним: «Тоніно може подарувати мені глиняний античний черепок, етруске намисто, старовинне венеціанське скло» [3]. У 2017 році у перекладі з італійської вийшла багатожанрова збірка «Сад забутих плодів», яка містить чимало віршів, прози, щоденників та навіть картин Т. Гверра. Митець любив сільську місцевість, мав будинок у Пеннабіллі, де разом із дружиною насолоджувався життям та красою природи.

Збірка починається зі щоденникових записів Т. Гверра. Найперша нотатка розповідає нам про життя в горах. Тоніно розуміє, що жити в сільській місцевості набагато краще, аніж слухати гомін натовпу та шум машин, свій емоційний стан він виражає за допомогою почуттів, які пробуджувала природа: «У моєму віці мені зручно жити в горах. Чути не голоси перехожих під вікнами, а дощ, який падає на листя. Варто триматися таких місць, де слова перетворюються на листя і, тремтячи на вітрі, насичуються барвами з хмар» [1, с. 7].

Більшість записів пов’язані з будинком та його подвір’ям, а саме – моменти, які описують особливості кімнат, саду тощо. Подружжя мало неабияке задоволення від проживання наодинці із природою. Щодня вони спостерігали щось нове, розглядаючи звичайні на перший погляд події, як маленьке диво: «З місця, у якому стоїть наш будинок, ми

спостерігаємо дивовижно мальовничі картини заходу сонця. Моя дружина неодмінно хоче помилуватися на кожну з них і щоразу кличе мене приєднатися до неї» [1, с. 50]. «Цьому будинку бракує осінніх кольорів. Хотілося б усюди навколо бачити жовте листя, перш ніж залишаться самі тільки оголені гілки мигдалю» [Там само, с. 65]. «Сьогодні вранці зробилося прохолодніше, і в майстерню позалітала сила-силена мух і джмелів. Вони дзижчали та билися об скло» [Там само, с. 50].

Одним із помітних елементів естетики “cottagecore” є доброзичливе ставлення до природи: догляд квітів та дерев, турбота про тварин тощо, бо це дає нам сенс і джерела існування, а тому є піклування про навколишнє середовище є обов’язковою умовою й головною засадою естетики: «Негусто падає лапятий сніг. Ми накрили герані прозорими плівками. Уболіваємо за всі дерева у цвіту. Я стояв із розгорнутою парасолькою над персиковим деревцем, яке ми посадили заледве місяць тому.....Бачу, як моя дружина накриває тюльпани сторінками старих газет.....» [1, с. 19]. «Буря. Шоста ранку. Лежачи у ліжку, чуємо жалібне нявкання кошенят. Лора одягає плащ і виходить, щоб сховати їх від дощу під черепичним дашком...Повертається Лора, за якою заходять мокрі кошенята» [Там само, с. 45]. «Сьогодні вранці я оглядав листя на трояндових кущах. Хтось його об’їдає. Мені сказали, що це можуть бути равлики. Я шукаю їх поміж каміння високих мурів, які відмежовують наш сад від трав’янистих лук, що тягнуться в бік гори» [Там само, с. 28].

Рефлексії у зручному кріслі на лоні природи теж чудово вписуються в естетику “cottagecore”. Т. Гверра дуже любив такий вид відпочинку: «Уряди-годи я сідаю в маленьке плетене крісло на відкритій терасі свого будинку. Переді мною масив гори з зеленою банею дубового гаю... Просто перед очима, на постаменті огорожі, яка з’єднує дві колони, розкладені камінці, викрадені в річки...» [1, с. 55-56]. «А однак ще висіло сонце над хребтами далеких гір на краю долини, коли в повітрі над річкою спурхнули білі метелики.... Я не випускав із поля зору «сонячного поля», уже зеленого від озимої пшениці – у найперших променях світанку» [Там само]. «Де сніг, і мені вибілюються думки. Хотілось би покинути будь-яку діяльність. Перебирати в руках дерев’яні пацьорки... Я добре почувуюся в атмосфері заходу сонця, бо тоді я здаюся собі невід’ємною частиною надвечір’я...» [Там само, с. 72]

Отже, естетика “cottagecore” почала розвиватися ще за часів давньої Греції й Риму. Захоплення природою спостерігалось й у новій

літературі. Зокрема, сентименталісти, романтики й прерафаеліти утверджуючи нові засади поетики, неодноразово черпали натхнення у природі, ідеалізували сільське життя. Сьогодні, на тлі урбанізації, пандемії людина відчула потребу схватися, що знайшло вираження у появі естетики й стильової течії «cottagecore». Одним із митців, що тонко відчув ці зміни, став італієць Тоніно Гверра, який не тільки зображав природу у кінематографі та літературі, а й особисто проживав «cottagecore», залишивши свої переживання у збірці «Сад забутих плодів»

Література:

1. Гверра Тоніно. Сад забутих плодів. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 272 с.
2. Соловьева Н. А. Английский предромантизм и формирование романтического метода. Москва : Издательство Московского университета, 1984. 148 с.
3. Поклонник муз Тонино Гуэрра. URL: <https://web.archive.org/web/20151031002837/http://culturenews.ru/teatr/poklonnik-muz-tonino-guerra> (дата звернення: 01.07.2022)
4. Escape Into Cottagecore, Calming Ethos for Our Febrile Moment. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2020/03/10/style/cottagecore.html> (дата звернення: 01.07.2022).
5. Frey A. Cottagecore Debuted 2,300 Years Ago. Daily Jstor. URL: <https://daily.jstor.org/cottagecore-debuted-2300-years-ago/> (дата звернення: 01.07.2022).
6. Jennings R.. Once upon a time, there was cottagecore. VOX. URL: <https://www.vox.com/the-goods/2020/8/3/21349640/cottagecore-taylor-swift-folklore-lesbian-clothes-animal-crossing> (дата звернення: 01.07.2022).